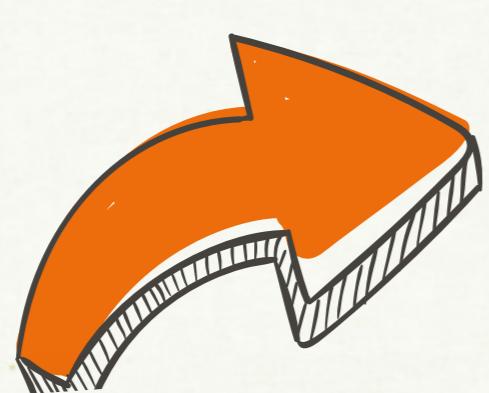

ຈະເຊື່ອມວຽກງານບົດບາດຍິ່ງ-ຊາຍ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ປ່າໄມ້ແບບຍື່ນຍົງໃນຂັ້ນຮາກຖານ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ ຈາກການປ່ຽນແປງດິນພ້າອາກາດ ແມ່ວໄດ?

ການກຳນົດເປົ້າຫມາຍ

ການຕິດຕາມ-ກວດກາ
ແລະ ລາຍງານ

ການວາງແຜນ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈູຈະກຳ
ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ

Norad

ແຜ່ນໂຄສະນາ ທີ 5:

ຈະເຊື່ອມວຽກງານບົດບາດຍົງ-ຊາຍ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງໃນຂັ້ນຮາກຖານ ເພື່ອຫລຸດຜອນຜົນກະທິບຈາກການປົງປະເປົງດິນຟ້າອາກາດ ແນວໃດ?

ເນື້ອໃນຂອງແຜ່ນໂຄສະນາ:

ການເຊື່ອມບົດບາດຍົງ-ຊາຍ ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ ຈະຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາຜົນກະທິບຈາກການປົງປະເປົງດິນຟ້າອາກາດ ໃນຮູບແບບທີ່ເຫົ່າໜຸມກັນ ເຊິ່ງຈະກໍໃຫ້ເກີດຜົນໄດ້ຮັບສູງສຸດ ດ້ວຍສັງຄົມ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ.

ຄໍາອະທິບາຍກ່ຽວກັບແຜ່ນໂຄສະນາ:

ເພື່ອສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ ທີ່ສາມາດຮັບມື ກັບການປົງປະເປົງດິນຟ້າອາກາດ, ມີຫລາຍງົງກິດຈະກຳທີ່ຈະຕ້ອງເຮັດ ເຊັ່ນ: ຫລຸດຜ່ອນການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ຫລິກຫລົງງານເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ ເຊິ່ງສື່ອມໂຄມ, ບຸກປາຄົມໃໝ່, ສົ່ງເສີມການອະນຸລັກຮັກສາປ່າໄມ້ ລວມທຶນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ທີ່ດີ. ເພື່ອເຊື່ອມບົດບາດຍົງ-ຊາຍ ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ ເພື່ອຫລຸດຜອນຜົນກະທິບຈາກການປົງປະເປົງດິນຟ້າອາກາດ ຫ້າງສູງຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຈຳເປັນຕອງເຂົ້າຮວມຫຼຸກຂະບວນການ.

ແຜ່ນໂຄສະນານີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການເຄື່ອນໄຫວທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈວຽກງານບົດບາດຍົງ-ຊາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຜູ້ຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ເຂົ້າໃນຂະບວນຕ່າງໆໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ ເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທິບຈາກການປົງປະເປົງດິນຟ້າອາກາດ ດັ່ງລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້:

- ການກຳນົດເປົ້າໝາຍ:** ໂດຍການຈັດກອງປະຊຸມບົກສາຫາລືຂຶ້ນ, ຫ້າງຍົງ ແລະ ຊາຍຄວນຈະມີໂອກາດເທົ່າໜຸມກັນ ໃນການແລກປ່ຽນປັນຫາ ແລະ ປະກອບຄວາມຄິດເຫັນຂອງເຂົ້າເຈົ້າຕ້ອງມີກົນໄກທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຍົງ ສາມາດອອກສູງ ແລະ ມີໂອກາດໄດ້ເວົ້າ ແລະ ສະເໜີປັນຫາຂອງເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ ດ້ວຍການຈັດກຸມແມ່ຍິ່ງສະເພາະ ເພື່ອປົກສາຫາລື ແລະ ສໍາພາດຕົວເທນະແມ່ຍິ່ງ, ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃຫ້ແມ່ຍິ່ງໃນບັນຫານັ້ນໆ ຕີ້ຂຶ້ນ, ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີການປະເມີນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (Participatory Rural Appraisal: PRA) ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວຂ້ອງການບົດບາດຍົງ-ຊາຍ ເພື່ອກະຕູກຊຸກຍຸການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິ່ງ.
- ການວາງແຜນ:** ໃນຂະບວນການວ່າງແຜນ ເຊັ່ນ: ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈະຕ້ອງປະສານສົມທິບຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້ຂອງຫ້າຍຍົງ ແລະ ຊາຍຄວາມຄິດເຫັນ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ປະລິບການຂອງແມ່ຍິ່ງ ຕອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ, ແລະ ຍອມຮັບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ເຊັ່ນ: ການຝຶບງາເຂດແດນ, ການປັກຫລັກຫມາຍເຂດແດນ, ການກຳນົດປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້, ກົດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ການສູ້ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ເປັນຕົ້ນ, ເນື່ອງຈາກວ່າຜູ້ຍົງອາໄສ ແລະ ຕິດພັນຢ່າງໄກຊີດກັບປ່າໄມ້ ໃນການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນ, ເພາະສະນັ້ນ ທຸກການປົງປະເປົງ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ລວມແລວຕະຈະກິທີບໂດຍກົງຕໍ່ແມ່ຍິ່ງຫລາຍກວາຜູ້ຊາຍ.
- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້:** ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼຸກງົງກິດຈະກຳທີ່ຂຸມຂົນເປັນໃຈກາງ ຈະຕ້ອງເປີດໂອກາດໃຫ້ຫ້າຍຍົງ ແລະ ຊາຍເຮັດວຽກຮູ້ມີກັນ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄຳຄິດເຫັນຂອງເຂົ້າເຈົ້າທີ່ໜຸມກັນ, ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຫມາຍຄວາມວ່າຜູ້ຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍຈະຕ້ອງປະກອບສ່ວນ ແລະ ຮັບຜິດຊອບທຸກກິດຈະກຳທີ່ເຫັນກົນໜີມ. ຜູ້ຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍມີຄວາມຮູ້, ປະລິບການລວມທັງຫັກສະຫຼັບແຕກຕາງໜັນ, ເພາະສະນັ້ນ ການປະກອບສ່ວນຂອງຜູ້ຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຄວນພິຈາລະນາຕາມຄວາມເຫມາະສົມ ອົງຕາມຄວາມຕ້ອງການ, ບົດບາດໜາທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົ້າເຈົ້າ. ວິກິດວຽກ: ໃນວຽກງານການປົງປ່າຄົນໃໝ່, ຜູ້ຍົງ ຮູ່ຂະບົນພັນຕາງໜີທີ່ຈະປຸກໃນປ່າໄມ້ ແລະ ຄົດເລືອກເບັຍໄມ້ໄດ້ດີກວາຜູ້ຊາຍ, ສ່ວນຜູ້ຊາຍ ຈະປະກອບສ່ວນໃນການປຸກ ແລະ ການປົກປ່າເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ໃນວຽກງານການປົງປ່າຄົນໃໝ່, ຜູ້ຍົງມີຄວາມຊູ່ວາຊາມ, ລະອຽດ ແລະ ຄຸມຄອງຮັກສາໄດ້ດີ.
- ການຕິດຕາມ-ກວດກຸາ ແລະ ລາຍງານ:** ຜູ້ຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຄວນມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂະບວນການຕິດຕາມ-ກວດກຸາ ຕັ້ງແຕ່ເລີ້ມຕົ້ນ ເຊັ່ນ ເລີ້ມແຕ່ການສ້າງກິດລະບຽບເພື່ອຕິດຕາມ ຄວບຄຸມການນຳໃຊ້ຂັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ການອອກສໍາຫລວດກວດກຸາປ່າໄມ້ ແລະ ການສ້າງລະບົບການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຼດຈາກປ່າໄມ້ຢ່າງເປັນທຳ, ນອກຈາກນັ້ນ, ການຕິດຕາມ-ກວດກຸາເປັນກະທິບຈາກການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຄວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍຫ້າຍຜູ້ຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໂດຍນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວຂ້ອງການບົດບາດຍົງ-ຊາຍ ແລະ ວິທີການຕັ້ງຂໍ້ມູນແຍກເພດ, ແລະ ຄວນປະເມີນຜົນກະທິບຈາດຍົງ-ຊາຍ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຼດຈາກປ່າໄມ້.

ປະເດັນສຳຄັນ ທີ່ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຄວນຈະນຳໄປຖ່າຍທອດ:

- ການເຊື່ອມບົດບາດຍົງ-ຊາຍ ບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ຈຳນວນຜູ້ຍົງເຂົ້າຮ່ວມໃນວຽກງານໄດ້ວຽກງານທີ່ນີ້. ເພື່ອຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ.
- ພິຈາລະນາດ້ານບົດບາດ, ທັນ້າທີ່, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຜົນປະໂຫຼດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ, ຫ້າງຜູ້ຍົງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຈຳເປັນຕອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ ເພື່ອຮັບມືກັບການປົງປ່າໄມ້.

ຫມາຍເຫດ:

ເນື້ອໃນແຜ່ນໂຄສະນາ ເປັນພຽງຂໍແນະນຳສຳຄັນບັນຫຼາຍທີ່ຈະວິທີການຕັ້ງຂໍ້ມູນຮາກຖານເທົ່ານັ້ນ. ເພື່ອນກໍໃຊ້ແຜ່ນໂຄສະນານີ້ໃນການເປົກອົບຮົມຂັ້ນຮາກຖານ, ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດປັບໃຊ້ໄດ້ຕາມສະຖານະການຕົວຈິງໃນທອງຖິ່ນ.

ພາລະໜ້າທີ່ຂອງ RECOFTC ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນສິດທິຂອງປະຊາຊົນຫ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ມີຄວາມພັນຄົງກວ່າເກົ່າ, ການປົກຄອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ປະຊາຊົນຫ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຼດທີ່ເຫົ່າໜຸມ ໃນການຕັດແບ່ງພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ໃນເຂດພາກພື້ນອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ການເຊື່ອມບົດບາດຍົງ-ຊາຍເຂົ້າໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ

ສະຫງວນລິຂະສິດ ອີງການ RECOFTC ເດືອນຕຸລາ 2015

ບາງກອກ ປະເທດ ໄທ

ແຕ່ມີເວລີຍ: ທ່ານນາງ ຈຸ່າມາສ ປຣະມູນມາກາ

ຜູ້ຖືລິຂະສິດທີ່ສະໜອງແຫ່ງຂໍ້ມູນຮັບຮູ່ຢ່າງເຕັມທີ່ ແລະ ອະນຸຍາດໃຫ້ພົມຄືນແຜ່ນໂຄສະນາສະບັບນີ້ ເພື່ອຈຸດມູ້ງໝາຍຫາງດ້ານການສິກສາ ຫຼື ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຈຸດມູ້ງໝາຍຫາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງຂຽນຂໍ້ອະນຸຍາດລ່ວງໜ້າຈາກບັນດາຜູ້ຖືລິຂະສິດ. ທ້າມພົມຄືນແຜ່ນໂຄສະນາ ສະບັບນີ້ ເພື່ອຂາຍ ຫຼື ຈຸດປະສົງທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

ສໍາລັບຂໍ້ມູນລາຍລະອຽດ, ກະລຸນາຕິດຕໍ່
ອີງການ RECOFTC ປະຈາ ສປປ ລາວ
ຄຸ້ມຫາດໍາ, ເມືອງຈັນທະບູລີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
ທາງເລກໂທລະສັບ: 856 21 219512 ເວັບໄຊທ: www.recoftc.org

THE CENTER FOR
PEOPLE AND FORESTS

